

Ako sa stať fotografom

Jana Vrtiaková

V dnešnej dobe už fotia všetci. Máme mobily s foťákmi, máme lacné kompakty, máme aj lacné zrkadlovky. Kedysi zvažovaný každý snímok na filme je dnes len jedným zo stoviek stlačení spúšte nejakého z fotografických zariadení. Je teda v dnešnej dobe každý z nás fotografom? Kedy sa človek môže označiť za fotografa?

Kvantita v tejto dobe jednoznačne prevažuje kvalitu. Ale pri fotení sa bez kvantity kvalita nedostaví. Nikto sa nenarodí s prirodzeným citom stláčania spúšte, niekto však môže mať viac talentu. Je talentovaný človek lepším fotografom? Som názoru, že kto maká, ten dosiahne svoje. Ak maká niekto s talentom, pravdepodobne to dosiahne rýchlejšie, ak však niekto maká a talentu dostal do vienkamenej, neznamená to, že sa z neho raz nestane fotograf. Alebo kozmonaut, cyklista či učiteľ.

Stačí ale bezhlavo cvakať čokoľvek, čo mi padne do oka? Alebo treba sedieť nad teóriou, sledovať videá, maximálne porozumieť technike či vycibriť Photoshop skills? Odpoveď na túto otázku neexistuje. Niekto sa naučí fotiť bez akejkoľvek externej pomoci, hoci aj mobilom. A aj takéto fotky môžu vyzeráť lepšie ako fotky teoretika, ktorý investoval do výbavy nemalý peniaz. Niekomu pomôže účasť na rôznorodých workshopoch, niekto rád prichádza na veci sám. Jednoducho, ľudia sú rôzni, preto by mal byť aj ich prístup voči dosiahnutiu cieľov rôzny. Len preto, že niečo fungovalo u jedného neznamená, že to zafunguje aj u mňa. Samozrejme, všetko chce cvik. Čím viac fotím, tým viac si osvojím techniku, tým viac sa naučím pracovať so svetlom, ako ho vnímať a jednoducho si vyvinem väčší cit pre fotku ako-takú. Mnoho ľudí si potrebuje prejsť štádiom, kedy si myslí, že zrkadlovka fotí sama a každá fotka je dokonalá. Veľa profesionálnych fotografov experimentuje, na dovolenky neťahajú celú výbavu, ale skúšajú to alternatívne. To však neznamená, že minimalizmus je vždy správnu cestou. A ani to neznamená, že každá vyfotená fotka nemôže byť dobrá. Niekto za deň vyfotí tisícky snímok, niekto ich vyfotí sto a celkový výstup môže dopadnúť rovnako. Ani jedno z kritérií však jednoznačne nedefinuje fotografa.

Ako je možné, že niekto, kto „nevie fotiť“, si tým dokáže zarobiť pekné peniaze? A ako je možné, že ľudia, ktorí vytvárajú omnoho krajšie fotky, sedia doma na zadku a nikto ich nevolá na žiadne zakázky? Nie vždy je to len o tom, čo človek vyprodukuje zo svojho fotoaparátu. Niekto sa jednoducho vie predať. Je to taktiež druh umenia, i keď už celkom odlišný od toho fotografického. Treba si však uvedomiť, koľko ľudí na svete vie kriticky zhodnotiť fotografie, čo sa ľuďom páči a do akej miery sú ich nároky vysoké. Pre bežného človeka je to obyčajná služba, ktorú fotograf odvedie. Potom je už na fotografovi zhodnotiť nakoľko je sám so sebou spokojný. Robí to len pre peniaze? Robí to s láskou a nadšením? Pre niekoho obyčajná práca, pre iného zmysel života.

Kto to teda ten fotograf je a ako sa ním stane? Musí to mať na papieri ako živnosť, musí na to mať školu, musí mať profesionálnu výbavu za státisíce? Koľko rokov delí amatéra či začiatočníka od skúseného fotografa? Ja osobne si myslím, že ani na jednu z týchto otázok neexistuje jednoznačná odpoveď. Fotograf je pre mňa človek, ktorý fotí pre radosť, vášeň, lebo ho to naplňa. Niekedy to je radosť spôsobená niekomu inému, niekedy je to čas strávený sám so sebou. Existujú fotografi, ktorí strávia celý život na horách a v prírode, čakajúc na to správne svetlo dlhé hodiny. Niekedy nepríde, niekedy vďaka nemu domov donesú zvečnené nádherné scenérie, zadosťučinením im však je samotný pobyt v prírode, vnútorný pokoj a relax. Sú fotografi, ktorí potrebujú kontakt a interakciu s ľuďmi, pre ktorých samotné fotky nie sú jediným výsledkom práce. Je pre nich dôležitejšie to, ako sa človek cítil, ako dobre sa im spolu komunikovalo, aký nový životný príbeh sa dozvedel. Fotograf nie je človek, ktorý foťák všade vláči so sebou, je to človek, ktorý si bez neho nevie svoj život predstaviť.